

- Kalnoi, 1990* – Kalnoi Y. Y. Otchuzhdenye: ystoky y sovremennost / Y. Y. Kalnoi – Symferopol, 1990.
- Suchasnyi filosofskiy slovnyk, 1996* – Sovremennyyi fylosofskiy slovar / Otv. red-r V. E. Kemerov. – Byshkek : Odyssei, 1996.
- Kutyriev, 2001* – Kutyrev V. A. Kultura y tekhnolohiya: borba myrov / V. A. Kutyrev. – M. : Prohress – Tradytzia, 2001.
- Ohurtsov, 1967* – Ohurtsov A. Otchuzhdenye // Filosofskaia entsyklopediya: V 5 t. / A. Ohurtsov. – M. : «Sovetskaia Entsyklopediya». — Vestnyk № 1, 1967. - T. IV. — 122 s.
- Panarin, 2002* – Panaryn A. S. Pravoslavnaia tsyvylyzatsiya v hlobalnom myre / A. S. Panaryn. – M. : Alhorytm, 2002.
- Platonov, 1998* – Platonov H. V., Kosychev A. D. Problema dukhovnosti lychnosty (sostav, typu, naznachenye) // Vestn. Mosk. un-ta. Ser. 7, Fylosofiya. - 1998. - № 2.
- Frank, 1992* – Frank S. L. Dukhovnye osnovy obshchestva / S. L. Frank. – M. : Respublyka, 1992.
- Fukuizama, 2004* – Fukuizama F. Konets ystoryy y poslednyi chelovek / F. Fukuizama. – M. : OOO «Yzdatelstvo ACT: ZAO NPP «Ermak», 2004.
- Fukuizama, 2004* – Fukuizama F. Nashe postchelovecheskoe budushchee: Posledstviya byotekhnolohicheskoi revoliutsyy / F. Fukuizama. – M. : OOO «Yz datelstvo ACT»: OAO «LIUKS», 2004.
- Haidegger, 1976* – Khaidehher M. «Vremia kartyny myra». Sovremennyye kontseptsyy kulturnoho kryzysa na Zapade / M. Khaidehher. – M. : YNYON, 1976.

Надійшла до друку 9.07.2014.

УДК 378:373.3.091.12.011.3–051]:004(410) (043.5)

Віталія Гарапко

УПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СИСТЕМУ ВИЩОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ

У статті розглядаються історичні етапи впровадження інформаційних технологій у системі вищої педагогічної освіти Великої Британії. Метою написання статті є здійснення цілісного аналізу історичних етапів та напрямів впровадження інформаційних технологій у системі вищої педагогічної освіти Великої Британії. Велика Британія постійно оновлює і модернізує систему підготовки вчителів через нагромадження позитивного досвіду та завдяки системній інформатизації освіти. Починаючи з 1990-х років, британська шкільна і педагогічна освіта зазнали радикальних змін, інструментом яких стало використання інформаційних технологій, що орієнтоване на освітні стандарти. Проблема впровадження інформаційних технологій у систему освіти Великої Британії відповідно до сучасного напрямку реформування освіти загалом, постійно перебуває у полі зору вітчизняних і зарубіжних дослідників, як-то: Р. Александер (R. Alexander), А. Бейлор (A. Baylor), Х. Бекер (H. Becker), Дж. Бовз (J. Bowes), Т. Гайдн (T. Hayden), Н. Авиенюк, О. Волошина, Т. Кучай, Н. Мукан, О. Зубченко та інші. Автор здійснює аналіз кожного з історичних етапів для того, щоб прослідкувати принципи й особливості демократичної освітньої політики, дотримання яких сприяло виходу Великої Британії у світові лідери у сфері запровадження інформаційних та комунікаційних технологій. Розглядаються напрями впровадження інформаційних технологій у системі вищої педагогічної освіти Великої Британії через дослідження урядової політики країни. Стратегічним документом майбутнього зростання рівня поширеності інформаційних технологій у вищій освіті стала доповідь Роналда Дірінга (Ronald Dearing) та запровадження на державному рівні Радою з фінансування університетів (1992 р.) спеціальної Програми технологій викладання та навчання (Teaching and Learning Technology Programme – TLTIP), які поглибили розуміння того, що інформаційно-комунікаційні технології можуть використовуватися як для підтримки традиційних форм навчання, так і для трансформації традиційного навчання. Доповіддю «Цифрова Британія» 2009 р. (Digital Britain) Британія законодавчо закріпила позиції з розроблення політики у сфері професійної підготовки педагогічних кадрів, що пояснювалося новими соціально-економічними умовами – в умовах глобалізаційних процесів вища освіта розглядається, як головний інструмент підготовки висококваліфікованих кадрів для

забезпечення конкурентоспроможності економіки держави.

Ключові слова: педагогічна освіта, інформаційні технології, історичні етапи розвитку ІТ, шляхи впровадження інформаційних технологій, доповіді, рекомендації, програми, урядова політика.

В статті розглядаються історичні етапи впровадження інформаційних технологій в системі вищого педагогічного освіти Великої Британії. Метою написання статті є здійснення комплексного аналізу історичних етапів і напрямків впровадження інформаційних технологій в системі вищого педагогічного освіти Великої Британії. Велика Британія постійно оновлює і модернізує систему підготовки учителів із накоплення позитивного досвіду і завдяки системній інформатизації освіти. Починаючи з 1990-х років британська шкільна і педагогічна освіта зазнала радикальних змін, інструментом яких стало використання інформаційних технологій, орієнтованих на освітні стандарти. Проблема впровадження інформаційних технологій в систему освіти Великої Британії в відповідності з сучасним напрямком реформування освіти в цілому, постійно знаходиться в полі зору вітчизняних і зарубіжних дослідників, як: Г. Александер (R. Alexander), А. Бейлор (A. Baylor), Х. Бекер (H. Becker), Дж. Бовз (J. Bowes), Т. Гайдн (T. Haydn), Н. Авшеник, А. Волошина, Т. Кучай, Н. Мукан, О. Зубченко і інші. Автор аналізує кожен з історичних етапів для того, щоб прослідкувати принципи і особливості демократичної освітньої політики, дотримання яких сприяло виходу Великої Британії в світові лідери в сфері впровадження інформаційних і комунікаційних технологій. Розглядаються напрями впровадження інформаційних технологій в системі вищого педагогічного освіти Великої Британії через дослідження державної політики країни. Стратегічним документом майбутнього зростання рівня поширеності інформаційних технологій в вищій освіті став звіт Рональда Диринга (Ronald Dearing) і впровадження на державному рівні Радой по фінансуванню університетів (1992) спеціальної Програми технологій викладання і навчання (Teaching and Learning Technology Programme – TLTP), які поглибили розуміння того, що інформаційно-комунікаційні технології можуть використовуватися як для підтримки традиційних форм навчання, так і для трансформації традиційного навчання. Звіт «Цифрова Британія» 2009 (Digital Britain), Британія законодавчо закріпила позиції по розробці політики в області професійної підготовки педагогічних кадрів, що пояснюється новими соціально-економічними умовами – в умовах глобалізаційних процесів вища освіта розглядається, як головний інструмент підготовки висококваліфікованих кадрів для забезпечення конкурентоспроможності економіки держави.

Ключевые слова: педагогическое образование, ИТ, исторические этапы развития ИТ, пути внедрения информационных технологий, доклады, рекомендации, программы, правительственная политика.

The article deals with the historical periods of information technology in higher education teaching UK. The purpose of writing this article is the implementation of a holistic analysis of the historical periods and directions of the introduction of information technology in higher pedagogical education UK. Great Britain is constantly updating and modernizing the training of teachers of good experience and thanks to the informatization of educational system. Starting from the 1990s, the British school and teacher education have undergone radical change, a tool which has been the use of information technology, focused on educational standards. The problem of the introduction of information technology in the education system in the UK according to the latest direction of the reform of education in general is in the field of Ukrainian and foreign researchers, as: G. Alexander (R. Alexander), A. Baylor (A. Baylor), X. Becker (H. Becker), J. Bovz (J. Bowes), T. Haydn (T. Haydn), N. Avshenyuk, A. Voloshin, T. Kuchay, N. Mukan, O. Zubchenko and others. The author analyzes each of the historical periods in order to follow the principles and features of a democratic education policy, the observance of which contribute to taking the UK a world leader in the field of information and communications technologies. We consider the direction of introduction of information technology in higher education teaching through research UK government policy. Strategic document for future growth in the prevalence of information technology in higher education was a report by Ronald Dearing and implementation at the state level by the Council on the financing of universities (1992), a special

program teaching and learning technologies (Teaching and Learning Technology Programme - TLTP), which deepened the understanding that information and communication technologies can be used to support traditional forms of education, and for the transformation of the traditional learning. Report on «Digital Britain» in 2009, Britain legislated position on policy development in the field of professional training teachers, which was explained by the new social and economic condition – in the conditions of globalization processes higher education is seen as the main instrument for the preparation of highly qualified personnel to ensure the competitiveness of the economy state.

Key words: teacher education, information technology, historical periods of IT development, ways of implementing information technology, reports, recommendations, programs, government policy.

Постановка проблеми. Професійна підготовка вчителів початкової школи спрямована передусім на формування фахівців з новітнім типом мислення, котрі сприймають швидкозмінні соціально-економічні, технологічні й інформаційні реалії навколишнього світу та інформаційного світогляду, заснованого на розумінні визначальної ролі інформації та інформаційних процесів у сумісній людській діяльності. Проблемою осучаснення підготовки педагогічних кадрів завдяки використанню ІТ відповідно до викликів часу переймаються країни Європи. Значний інтерес у вітчизняних дослідників викликає Велика Британія, яка увійшла до першої десятки країн світу за індексом NRI (Network Readiness), що визначає готовність і здатність уряду та педагогів зокрема упроваджувати ІТ.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Науковому обґрунтуванню використання ІТ у сфері початкової освіти присвячені праці англійських учених-педагогів, як-то: Р. Александер (R. Alexander), А. Бейлор (A. Baylor), Х. Бекер (H. Becker), Дж. Бовз (J. Bowes), Т. Гайдн (T. Haydn), Д. Гаргрівз (D. Hargreaves), Л. Дауз (L. Dawes), Дж. Деніел (J. Daniel), Р. Кларк (R. Clark), Д. Лаурілард (D. Laurillard), М. Ліск (M. Leask), А. Мартін (A. Martin), Дж. Робертсон (J. Robertson), Дж. Сміс (J. Smith) та ін. Система освіти Великої Британії завжди перебувала у полі зору вітчизняних і зарубіжних дослідників. В останнє десятиріччя з'явилися нові напрями досліджень у різних ланках системи освіти, а саме: проблеми розвитку середньої освіти (Г. Алексеви́ч, Г. Марченко, А. Сбруєва, Р. Сойчук), реформування вищої педагогічної освіти (А. Парінов, А. Саргсян), професійно-педагогічна підготовка вчителів (Ю. Кіщенко, Л. Поліщук, Л. Пуховська, Н. Яцишин), розвиток неперервної освіти організації педагогічної підготовки (О. Кузнецова, Н. Мукан), розвиток змісту і форм організації підготовки бакалаврів інженерії (Н. Бідюк), методична підготовка фахівців (І. Задорожна), підготовка вчителів та їхній професійний розвиток (Н. Авшенюк, О. Волошина, Т. Кучай, Н. Мукан). Проблеми впровадження ІТ у шкільну освіту Великої Британії присвячені роботи О. Зубченко й ін.

Мета написання статті – здійснити цілісний аналіз історичних етапів та напрямів упровадження ІТ у системі вищої педагогічної освіти Великої Британії.

Виклад основного матеріалу. Однією з провідних європейських держав у галузі впровадження ІКТ в початкову освіту є Велика Британія,

яка має більш ніж 50-річну історію використання інформаційно-комунікаційних технологій у життєдіяльності суспільства. Дослідниця з Лондонського університету Дженіс Сміс (Janice Smith) провела детальний огляд політики уряду щодо залучення ІКТ в освітній процес підготовки вчителя школи у своїй статті «Від Фловєрса до Палма: 40 років політики, щодо он-лайн навчання» [Smith, 2005: p. 93-108]. Авторка виокремлює чотири етапи в розвитку політики щодо запровадження ІКТ у сферу освіти та професійної підготовки вчителів у Великій Британії, а саме: етап 1 – 1965-1979 рр.; етап 2 – 1980-1989 рр.; етап 3 – 1990-1999 рр.; етап 4 – 2000 – теперішній час.

Перший етап, за Дж. Сміс (J. Smith), розпочинається у 1965 р. з доповіді Браяна Фловєрса (Brian Flowers' report) і характеризується розвитком централізованих мережеских університетських систем, створенням Правління обчислювальної техніки для університетів і наукових рад – CBURC (є англійською аббревіатурою офіційної назви правління – the Computer Board for Universities and Research Councils), спільним використанням даних та експертних операторів. Наслідком цього руху були такі урядові документи й ініціативи:

– доповідь Бернард (Barnard report) у 1970 році, у якій передбачалося розроблення навчальних схем вступних курсів вивчення інформаційних технологій, зокрема щодо навичок роботи з обчислювальними засобами для всіх студентів вищої школи. А саме: автор пропонує кілька перспективних тез: обчислювальні технології як універсальний засіб викладання та навчання; обчислювальні засоби мають велике значення для всього курикулуму; можливості цього засобу повинні бути доступні для студентів майбутнього покоління; практичні навички обчислювання принесуть користь у сфері зайнятості; застосування обчислювальних засобів у викладанні предметів повинно бути «офіційно рекомендованим» на рівні [Teaching computing in universities: areport..., 1970: p. 17-18];

– створення Національної програми розвитку навчання за допомогою комп'ютера (1973-1977 рр.) NDPICAL (є англійською аббревіатурою офіційної назви програми – National Development Programme for Computer Assisted Learning), якою було закладено підґрунтя сучасного електронного навчального середовища (ЕНС) і його поширення у викладання багатьох предметів вищої школи;

– створення робочої групи «Мережа», яка, починаючи з 1974 р., опублікувала низку документів, що пропагували два напрями: створення національної університетської мережі; стратегії комп'ютерного контролю функцій, які буде виконувати Програма міжмережевого контролю передачі даних – ПМКП (TCP - є англійською аббревіатурою офіційної назви програми – Transmission Control Programme) та її інтерфейс; програми для користувачів, які потребують її послуг, кілька основних способів процесу спілкування в мережі (наприклад, SEKA74, TOML74, BELS74, DALA74, SUNS74) тощо [Specification of Internet Transmission..., 1974: p. 68-70];

– розвиток і поширення використання мікропроцесорів із 1979 р.

сприяли уведенню електронно-навчального середовища (ЕНС) у курикулум більшості предметів [Волошина, 2007: с. 94].

Думку Дж. Сміс (J. Smith) щодо визначальної ролі періоду 1970-х років ХХ ст. в розбудові політики у сфері інформаційних технологій у системі професійної підготовки педагогічних кадрів у Великій Британії підтримує Мартін Алан (Martin Allan), який відзначає, що велика активність використання обчислювальної техніки в цей час була характерною для вищої освіти Великої Британії в цілому [Martin, 2002: p. 3]. Жоден з урядових документів періоду 70-х років ХХ ст. не містив спеціальних положень щодо запровадження ІКТ у сферу педагогічної освіти. Тобто, йшлося про розвиток ІКТ грамотності студентів у контексті змін у вищій школі Великої Британії. Однак можемо констатувати, що в цей ранній період уряд затвердив базові ідеї політики щодо запровадження інформаційних технологій у професійну підготовку педагогічних кадрів, які стали рамковими засадами координації дій на майбутнє. Другий етап (1980-1989 рр.) відзначається, по-перше, реалізацією положень щодо розвитку курикулуму в рамках Національної програми розвитку навчання за допомогою комп'ютера та, по-друге, появою й активними діями перших компаній-виробників персональних комп'ютерів і програмового забезпечення. Як зазначають дослідники, пріоритетного звучання в цей період набувають завдання щодо оволодіння кожним студентом навичками використання комп'ютерних засобів у різних предметних сферах їх навчання. Проте такий шлях науково-технічної підтримки системи професійної підготовки педагогічних кадрів оцінювався вченими, як «трудомісткий і дорогий» [Christopher, 2010: p. 3]. Третій етап (1990-1999 рр.), за Дж. Сміс (J. Smith), був пов'язаний зі стрімким поширенням інтернету та графічних браузерів, започаткуванням комунікаційних мереж типу ДЖАНЕТ – JANET (є англійською аббревіатурою офіційної назви програми) та іншими заходами, які розширили рамки політики щодо застосування ІТ у вищій школі Великої Британії за рахунок уключення педагогічної та шкільної освіти. Ключовими напрямками розвитку стратегії запровадження ІТ у цей період стали: розвиток урядової політики щодо системи моніторингу та підтримки студентів у сфері ІК; підвищення кваліфікації персоналу, управління ресурсами, розбудова структур [Digital Britain..., 2009: p. 2-11].

Необхідно зазначити, що, за даними Алана Мартіна (A. Martin), саме в цей період термін «інформаційні технології», або «ІТ» стає еквівалентом «комп'ютерні технології» [Martin, 2002: p. 2].

Стратегічним документом майбутнього зростання рівня поширеності ІТ у вищій освіті стала доповідь Роналда Дірінга (Ronald Dearing) [Higher Education..., 1997: p.7-9], у якій обґрунтована 41-а рекомендація стосовно того, як забезпечити всіх студентів відкритим доступом до персонального комп'ютера, під'єданого до мережі. Ці рекомендації формулювалися, як завдання для дії відповідних інституцій і закладів у 2000-2001 навчальному році, та адресуються широкому колу користувачів,

передусім, керівникам, педагогічному персоналу та студентам вищих навчальних закладів Великої Британії. Положення рекомендацій свідчать про те, що йдеться про стимуляцію якісних змін у вищій освіті. Наголошується на технічних проблемах опанування ІКТ – створення відповідної інфраструктури (постійний доступ до засобів інформаційно-комунікаційних технологій) і забезпечення технічної підтримки навчального процесу. Необхідно звернути увагу й на те, що в рекомендаціях постійно згадується про створення та використання мереж, тобто комунікативного потенціалу ІКТ тощо. Терміни запровадження відповідних стратегій, на думку розробників, повинні бути короткими – до 3-5-и років (середньострокова перспектива).

Важливою подією цього періоду було запровадження на державному рівні Радою з фінансування університетів (1992 р.) спеціальної Програми технологій викладання та навчання (Teaching and Learning Technology Programme – TLTP). На першому етапі її реалізації (1992-1995 рр.) було здійснено 43 проекти на загальну суму близько 40 млн. фунтів; на другому – 33 проекти загальною вартістю 20 млн. фунтів. Об'єднаний комітет з інформаційних систем, згаданий у рекомендаціях Р. Дірінга (R. Dearing) вище, був важливим елементом інфраструктури підтримки впровадження ІКТ у вищу освіту країни. Комітет фінансувався Шотландською радою вищої освіти з фінансування, Радою вищої освіти в Англії, Радою з фінансування вищої освіти Уельсу та Департаментом освіти Північної Ірландії. Місія комітету полягала в стимулюванні економічно ефективної експлуатації інформаційних систем і забезпеченні високої якості національної мережевої інфраструктури для вищої освіти.

Головною метою Програми технологій викладання та навчання було підвищення якості викладання та навчання за допомогою сучасних технологій в умовах стрімкого збільшення студентського контингенту.

Аналіз показав, що всі 76 проектів можна умовно поділити на 3 категорії:

1) проекти, спрямовані на «влиття» технологій у курикулуми, конкретні предмети, тощо;

2) інституційні проекти, що охоплюють проблеми запровадження навчальних технологій, а також професійного розвитку персоналу;

3) проекти, присвячені найбільш актуальним проблемам використання ІКТ, таким, як оцінювання навчальних досягнень студентів за допомогою комп'ютера, тощо.

Реалізація програми стала поштовхом до дійсно масштабного руху у вищій школі Великої Британії за ефективного використання інформаційно-комунікаційних технологій. Цьому сприяли організаційні умови програми, адже кожен проект створював консорціум, об'єднуючи навколо певної проблеми від 2 до 50-и закладів-виконавців. Усі напрацьовані матеріали знайшли значне поширення в паперовому та електронному вигляді [Tombs, 2010: p.8].

Тобто, фактично було взято курс на опанування студентами цілісних

систем навчання на основі ІКТ. Про це свідчить урядовий документ «Наш інформаційний вік: бачення уряду», що був опублікований у квітні 1998 року, де проголошувалися такі ключові питання політики щодо ІКТ в освіті: трансформація освіти – використання нових технологій таким чином, щоб усі бажаючі могли одержати знання та навички, яких вони потребують для життя в сучасному суспільстві; розширений доступ – гарантування, що інформація є відкритою для всіх; пропагування змагання та конкурентоздатності – допомога різним промисловим підприємствам змінюватися й бути успішними для вигоди клієнтів, створення робочих місць і процвітаючої економіки; забезпечення якості – гарантія якості змісту нових послуг, що відповідають та перевищують існуючі; покращення урядової політики – гарантії щодо використання нових технологій для забезпечення кращими, зручнішими послугами [Smith, 2005: p. 120-156].

На думку дослідниці, починаючи з 2000 р., розпочався новий (IV) етап політики у сфері ІКТ в освіті, для якого характерним є акцент на професійному розвитку та розвитку змістового наповнення [Smith, 2005: p. 93-108].

Підкреслюючи важливість урядових проектів і доповідей щодо впровадження ІКТ з 2000 р., Дж. Сміт (J. Smith) зазначила, що «політизація та систематизація електронного навчання здаються ендемічними, оскільки політика та фінансування переслідують великомасштабну розробку задля використання потенціалу ІТ у галузі вищої освіти» [Smith, 2005: p. 105], звертаючи увагу на Стратегію електронного навчання 2005 р. та проект створення центру для якісного навчання та викладання – SETL (є англійською аббревіатурою офіційної назви центра – Centre for Excellence in Teaching and Learning) як приклади.

Згідно з урядовою доповіддю «Цифрова Британія» 2009 р. [Digital Britain..., 2009: p. 155] наголошується, що «...використання технології ефективно розвиває викладання та навчання дітей необхідним навикам, яких вони потребують сьогодні і в майбутньому.... Ми повинні уникати збільшення соціального розділення населення між ІКТ «заможними» і «незаможними», оскільки це становитиме значну загрозу для економічного добробуту та соціальної згуртованості [Digital Britain..., 2009: p. 165]». Зокрема, в Розділі 6 доповіді «Наукові дослідження, освіта та розвиток навиків» проголошується: «Основою для розвитку навичок використання нових технологій є початкові школи, у яких бажання дітей пізнавати нові способи використання інформаційних технологій – очевидні [Digital Britain..., 2009: p.171]».

Висновки. Отже, робимо висновок, що політика Великої Британії в галузі інформатизації вищої педагогічної освіти є системною діяльністю уряду з метою реагування на виклики, що постають перед країною. Особливо важлива роль у здійсненні широкомасштабних проектів розвитку ІКТ і впровадження їх в освітній процес початкової школи відводиться вищій педагогічній освіті Великої Британії, яка реалізує такі напрямки:

підготувати та розповсюдити інформацію про роль ІКТ у житті суспільства та системі освіти. Діючи спільно, державні структури та спеціалісти, задіяні в галузі освіти, можуть створити ефективну національну політику, у якій буде чітко сформульовано, як запровадження ІКТ сприяє досягненню національних цілей і стимулює нові освітні проекти; визначити запровадження технологій і міждисциплінарних проектів співпраці як основних напрямів підготовки викладацьких кадрів і включити використання ІКТ у програму розвитку базових умінь учнів.

Перспективи подальшого дослідження вбачаємо в теоретичному обґрунтуванні регіональних особливостей ІКТ реформування початкової ланки вищої освіти Великої Британії та конкретизації умов і перспектив реалізації позитивного зарубіжного досвіду у вітчизняній педагогічній освіті.

ЛІТЕРАТУРА

- Волошина, 2007* – Волошина О. В. Соціокультурний компонент підготовки майбутніх учителів початкової школи у Великій Британії : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : 13.00.04 / О. В. Волошина. – К., 2007. – 32 с.
- Christopher, 2010* – Christopher S. Cooper / JANET. The First 25 Years / Christopher S. – The United Kingdom : The JNT Association, 2010. – 430 p.
- Digital Britain, 2009* – Digital Britain / Department for Culture, Media and Sport and Department for Business, Innovation and Skills. (Final Report). – Crown Copyright, 2009. – 245 p.
- Higher Education..., 1997* – Higher Education in the Learning Society : Report of the National Committee National Committee of Inquiry into Higher Education London HMSO [Dearing Report] [Електронний ресурс]. – NCИHE, 1997. – Р. 6-9 – Режим доступу : <http://www.leed.ac.uk/educol/niche/>
- Martin, 2002* – Martin A. Concepts of ICT Literacy in Higher Education / Martin Allan. – University of Glasgow, 2002. – 9 p.
- Smith, 2005* – Smith J. From Flowers to Palms: 40 years of policy for online learning / Janice Smith // ALT-J, Research in Learning Technology. – 2005. – Vol. 13, No. 2.
- Specification of Internet Transmission Control Program. Network working Group* [Електронний ресурс] / [Vinton Cerf, Yogen Dalal, Carl Sunshine]. – 1974. – 71 p. – Режим доступу: <http://www.networkinggroup1974.gov>
- Teaching computing in universities: a report ..., 1970* – Teaching computing in universities: a report of a joint working party [of the] University Grants Committee and Computer Board for Universities and research Councils/Barnard Gerge Alfred / [Електронний ресурс]. – Great Britain. UGC. – 1970. – 18 p. – Режим доступу : <http://www.books.google.com>
- Tombs, 2010* – Tombs Gemma. Educational policy and virtual worlds / Gemma Tombs [Електронний ресурс]. – Litblog 2.2. – 2010. – 8 p. – Режим доступу: <http://www.litblog.2.2>

REFERENCES

- Voloshyna, 2007* – Voloshyna O. V. Sotsiokulturnyy komponent pidhotovky maybutnikh uchyteliv pochatkovoyi shkoly u Velykiy Brytaniyi. avtoref. dys. na zdobuttya nauk. stupenya kand. ped. nauk: 13.00.04 / O. V. Voloshyna. – K., 2007. – 32 s.
- Christopher, 2010* – Christopher S. Cooper/JANET. The First 25 Years / Christopher S. – The United Kingdom : The JNT Association, 2010. – 430 p.
- Digital Britain..., 2009* – Digital Britain / Department for Culture, Media and Sport and Department for Business, Innovation and Skills. (Final Report). – Crown Copyright, 2009. – 245 p.
- Higher Education..., 1997* – Higher Education in the Learning Society: Report of the National Committee National Committee of Inquiry into Higher Education London HMSO [Dearing Report] [Електронний ресурс]. – NCИHE, 1997. – р.6-9 – Режим доступу : <http://www.leed.ac.uk/educol/niche/>
- Martin, 2002* – Martin A. Concepts of ICT Literacy in Higher Education / Martin Allan. – University of Glasgow, 2002. – 9 p.

- Smith, 2005* – Smith J. From Flowers to Palms: 40 years of policy for online learning / Janice Smith // ALT-J, Research in Learning Technology. – 2005. – Vol. 13, No. 2.
- Specification of Internet Transmission ..., 1974* – Specification of Internet Transmission Control Program. Network working Group [Електронний ресурс] / [Vinton Cerf, Yogen Dalal, Carl Sunshine]. – 1974. – 71 p. – Режим доступу: <http://www.networkinggroup1974.gov>.
- Teaching computing in universities: a report ..., 1970* – Teaching computing in universities: a report of a joint working party [of the] University Grants Committee and Computer Board for Universities and research Councils / Barnard Gerge Alfred/ [Електронний ресурс]. – Great Britain. UGC. – 1970. – 18 p. – Режим доступу : <http://www.books.google.com>.
- Tombs, 2010* – Tombs Gemma. Educational policy and virtual worlds / Gemma Tombs [Електронний ресурс]. – Litblog 2.2. – 2010. – 8 p. – Режим доступу : <http://www.litblog.2.2>.

Надійшла до друку 9.07.2014.

УДК 378.147:657

Анна Гончаренко

ГОТОВНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ З БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

На сучасному етапі ринкових перетворень, потужних інноваційних процесів, демократизації суспільства та інтеграції України у світовий освітній простір важливого значення набуває проблема професійної підготовки майбутніх спеціалістів із бухгалтерського обліку, здатних виконувати складні соціально-економічні завдання та швидко адаптуватися до особливостей професійної діяльності.

Відповідно актуалізується й проблема вдосконалення професійної підготовки майбутніх спеціалістів, яка повинна орієнтуватися не лише на аспекти спеціальності, а й на формування загальнолюдських і професійних цінностей.

Пріоритетними завданнями професійної освіти сьогодні є формування не лише висококваліфікованого та конкурентоспроможного спеціаліста з бухгалтерського обліку, який володіє певним рівнем знань, умінь і навичок, але й формування самостійної, відповідальної, соціально активної, з високим рівнем інформаційної культури особистості, яка здатна вирішувати виробничі і соціальні проблеми у професійній діяльності та керуватися досягненнями не лише особистісно, а й соціально значущих результатів.

Показником професійної сформованості особистості та її морально-психологічної зрілості, необхідної для її майбутньої професійної діяльності, є у першу чергу, готовність спеціаліста.

Таким чином, готовність особистості до професійної діяльності виявляється перш за все в її здатності до організації, виконання і регулювання своєї майбутньої діяльності. У свою чергу, на формування готовності до професійної діяльності впливає велика кількість факторів, найважливішими з яких є система умов, методів і цілей, наявність професійних знань і вмінь, безпосереднє включення особистості в діяльність, у процесі якої найбільш активно формуються потреби, мотиви й інтереси здобуття значущих, суттєвих, найбільш сучасних знань і вмінь.

Ураховуючи вищезазначене, особливу увагу необхідно приділяти організації постійної, безперервної підготовки спеціалістів із бухгалтерського обліку до професійної діяльності, яка, у свою чергу, потребує формування визначеного рівня готовності майбутнього професіонала до цієї діяльності.

Ключові слова: *готовність, особистість, висококваліфікований спеціаліст, майбутній спеціаліст бухгалтерського обліку, професійна освіта, професійна підготовка, професійна діяльність.*

На современном этапе рыночных преобразований, мощных инновационных процессов, демократизации общества и интеграции Украины в мировое образовательное пространство важное значение приобретает проблема профессиональной подготовки будущих специалистов бухгалтерского учета, способных выполнять сложные социально-экономические задания и быстро адаптироваться к особенностям профессиональной деятельности.